

U Podrutama obilježena 33. obljetnica pogibije europskih promatrača

9.1.2025.

Prije 33 godine, 7. siječnja 1992. godine u Podrutama kod Novoga Marofa tragično su poginula petorica članova Promatračke misije Europske zajednice. Njihov nenaoružani helikopter, koji se iz Mađarske vraćao u Hrvatsku, raketama je srušio MIG 21 tadašnje JNA, a život su izgubila četvorica talijanskih časnika i jedan francuski časnik. Kako se ne bi zaboravila žrtva europskih promatrača, Grad Novi Marof i ove je godine obilježio obljetnicu ove tragedije komemorativnim skupom kod komemorativne kapele u Podrutama.

Kao izaslanik predsjednika Hrvatskog Sabora Gordana Jandrokovića, vijenac je položio saborski zastupnik Goran Kaniški, u pratnji saborskog zastupnika i zamjenika varaždinskog gradonačelnika Miroslava Markovića.

- I ove se godine prisjećamo tragedije koja se dogodila ovdje u Podrutama, u kojoj su poginula petorica časnika koji su u Hrvatskoj bili u humanoj misiji mirnog rješavanja sukoba. Danas, kada je Hrvatska i službeno članica Europske unije, dužni smo se prisjetiti njihove žrtve, ali i ideala za koje su dali svoj život, a to su mir i sloboda. Upravo zbog toga, ali i današnje situacije gdje se diljem svijeta vode brojni ratovi, ne smijemo prepustiti

njihovu žrtvu zaboravu i moramo uvijek podsjećati mlađe naraštaje na njihov doprinos u uspostavi mira i demokracije u Hrvatskoj. Njihova žrtva ugrađena je u temelje moderne Hrvatske – kazao je Kaniški, izrazivši duboko poštovanje poginulim mirotvorcima.

Okupljenima se obratio i Zdenko Lucić, izaslanik predsjednika Vlade Republike Hrvatske i državni tajnik u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova, koji je počast odao u pratnji Branka Hrga, izaslanika potpredsjednika Vlade i ministra obrane i državnog tajnika te generala pukovnika Dragutina Repinca, izaslanika i savjetnika potpredsjednika Vlade i ministra hrvatskih branitelja.

- Osam dana nakon ovog tragičnog događaja na nebu iznad Podruta, sve države članice tadašnje Europske zajednice priznale su Hrvatsku i Sloveniju. Taj strašan događaj pokazao je svu brutalnost velikosrpske agresije na Hrvatsku. Ovaj zločin je procesuiran, međutim mnogi zločini velikosrpske agresije na Hrvatsku i dalje nisu. Mi i dalje tragamo za više od 1780 naših nestalih. Nikada nećemo prestati tragati za nestalima i nikada nećemo prestati tražiti da se svi zločini velikosrpske agresije na Hrvatsku procesuiraju. To je naša dužnost prema našim braniteljima, prema svim nevinim žrtvama velikosrpske agresije na Hrvatsku. Dužnost nam je i pokazati istinu o Domovinskom ratu i herojstvo hrvatskih branitelja u obrani nezavisnosti i samostalnosti Republike Hrvatske – poručio je Lucić.

Počast poginulim mirotvorcima odao je i župan Varaždinske županije Anđelko Stričak, u pratnji županijskih vijećnika Dragice Ratković, Roberta Puje i Ive Lobarca.

- I ove smo se godine okupili u Podrutama s dubokim poštovanjem i zahvalnošću, kako bismo obilježili 33. godišnjicu tragične pogibije članova Promatračke misije Europske zajednice. To što se dogodilo 7. siječnja 1992. godine, taj zloćudni napad neprijateljske JNA na nenaoružani helikopter europskih promatrača, zgranulo je cijeli svijet. Tada je u Hrvatskoj bjesnio rat, trećina Lijepe naše je bila okupirana, na desetke tisuća pobijenih, stotine tisuća prognanih i tada nam je zaista trebala svaka pomoć. Težili smo tada međunarodnom priznanju, a taj strašan događaj u Podrutama pokazao je svu zloćudnost napada, agresije na Hrvatsku i zasigurno ubrzao to priznanje. Već tjedan dana kasnije, Hrvatska je postala međunarodno priznata – naglasio je župan.

Kazao je kako je upravo to jedan od razloga da se ova obljetnica obilježava svake godine te zahvalio Gradu Novom Marofu organizatoru komemoracije, odavanju počasti talijanskim i francuskom mirotvorcu.

- Bitno je naglasiti i da od 1999. godine do danas Hrvatska vojska sudjeluje u sličnim mirovnim misijama diljem svijeta. Od tada do danas sudjelovala je u više od 30 mirovnih misija u više od 30 država svijeta. Taj nam podatak najzornije govori koliko je mir krhak i koliko svi zajedno moramo poduzeti sve da gradimo mir, a upravo nas ova obljetnica upućuje i daje nam snage da taj mir zajedno i gradimo. Poštovane obitelji, žrtva vaših članova, kao i vaša žrtva duboko je urezana u povijest naše zemlje i njihova hrabrost zauvijek nas obvezuje da ih se sjećamo. Neka im je vječna slava i hvala – završio je župan Stričak.

U svom govoru gradonačelnik Novog Marofa Siniša Jenkač prisjetio se tog čina koji je zgranuo hrvatsku javnost, ali i šire.

- Prisjećamo se zajedno još jednom ne nesretnog događaja, već namjerno izazvanog ubojstva koje se, nažalost, dogodilo upravo na nebu iznad nas prije više od 33 godine. Važno je obilježavati i odavati počast onima koji su došli svjedočiti mir, koji su došli iz drugih država, iz Italije i Francuske, kao mirovne snage stati između tada zaraćenih snaga, prekinuti krvoproliće agresora - jugoslavenske vojske, srbočetnika, domaćih izdajnika, koji su u tom trenutku željeli krojiti povijest. Oni su produkt totalitarnog režima koji se pokazao u svojem „najsvidljivijem svjetlu” upravo ovom smišljenom akcijom, ubojstvom ljudi koji nisu ništa skrivili, koji su ovdje bili u mirovnoj misiji – istaknuo je Jenkač.

Dodao je da totalitarni režimi i danas siju smrt te da upravo stoga moramo prepoznati totalitarizam i njegove odlike, sjećati se i odati počast onima koji su došli i donosili mir na ovo područje.

- Neki drugi, upravo tadašnja jugoslavenska vojska, politička vrhuška komunističke Jugoslavije, osmislili su ovo ubojstvo sa željom da ga pripisuju državi Hrvatskoj, da optuže Hrvatsku tada još uvijek nepriznatu, ali pred samim priznanjem, da okleveću Hrvate, našeg predsjednika i da pokažu svijetu tko je tko. Nasreću, upravo ovaj čin zorno je Europskoj zajednici, tada još uvijek ne Europskoj uniji, pokazao i prikazao tko je agresor, a tko žrtva, i tko ne zazire ni od ovakvih sramotnih činova, samo da bi postigao svoju zacrtanu politiku.

Ovaj je tragičan događaj doprinio priznanju Hrvatske i nikada ga ne smijemo zaboraviti, kao ni cijeli naš Domovinski rat jer narod koji ne zna svoju povijest, koji ne obilježava svoje važne događaje, nema budućnost – poručio je gradonačelnik Jenkač.

Talijanski veleposlanik Nj. E. Paolo Trichilo istaknuo je da se aktivnosti koje su provedene u to vrijeme moraju smatrati dijelom dugog i snažnog doprinosa Italije međunarodnim mirovnim misijama diljem svijeta, kroz njihove oružane snage.

- Zahvaljujem svim ženama i muškarcima koji rade s velikom stručnošću, predanošću i osjećajem za ljudskost u teškim situacijama. Italija i Hrvatska nastavljaju biti bliske saveznice, ujedinjene u zaštiti i promicanju temeljnih vrijednosti u Europskoj uniji i diljem svijeta. Danas naši vojnici zajedno rade u internacionalnim postrojbama, obavljaju važne zadaće, kako bi osigurali sigurnost, mir i stabilnost. Svoj doprinos kontroli zračnog prostora u Hrvatskoj daje i Italija – izjavio je Trichilo.

Lilas Bernheim, prva savjetnica Veleposlanstva Republike Francuske u RH, zahvalila je hrvatskim vlastima, posebice gradonačelniku Jenkaču, što iz godine u godinu nastavljaju obilježavati ovu tragediju.

- To nam omogućuje prisjećanje na snažnu predanost Francuske, Italije, Hrvatske i drugih europskih partnera u pokušaju vraćanja mira već u prvim mjesecima ovog strašno smrtonosnog sukoba. Ne smijemo zaboraviti da je Europska zajednica tada bila organizacija s pretežno ekonomskim ovlastima, a stvaranje takve misije za promatranje primirja činilo se još uvijek krhkim korakom. Europska unija od tada je stekla sposobnosti na području sigurnosti i obrane. Trenutni međunarodni kontekst trebao bi nas potaknuti da udvostručimo svoju ambiciju za obranu naše sigurnosti i zajedničkih vrijednosti na kontinentu i šire. Hrvatska, Italija i Francuska tome pridonose, osobito Hrvatska i Francuska kroz naše strateško partnerstvo te kao članice NATO-a i EU-a. To vidim kao poruku nade za zemlje koje su trenutno u sukobu, ali i kao počast djelovanju francuskih i talijanskih vojnika koji su ovdje prvi poginuli pod bojama Europe prije više od 30 godina – kazala je Lilas Bernheim.

Među brojnim okupljenima u Podrutama bili su i predstavnici Policijske postaje Novi Marof, Udruge dragovoljaca i veterana Domovinskog rata Republike Hrvatske, Podružnica

Varaždinske županije predstavnici Udruge 7. gardijske brigade „Puma“, Udruge specijalne policije PU varaždinske „Roda“ te Udruge ratnih veterana 1. gardijske brigade „Tigrovi“.

Nakon komemoracije, u crkvi Kraljice mira u Podrutama služena je sveta misa.

